

Hoe we meten

NoBS meet hoe gekleurd een nieuwstuk is. Het herschrijft het stuk niet. Het zegt je niet wat je ervan moet vinden. Deze PDF is de open methode. 21 augustus 2026.

Wat we toetsen

We toetsen een stuk aan de eigen journalistieke regels van de bron. Niet aan de onze. Bij de NOS zijn dat onder meer: onafhankelijk en onbevooroordeeld werken, feiten van meningen scheiden, bronnen noemen, hoor en wederhoor bij beschuldigingen. Die regels staan in de Mediawet, de Code Journalistiek Handelen (13 november 2025) en het Programmastatuut NOS (15 februari 2012).

Haalt een stuk die eigen regels, is dat het resultaat. Mist het die, is dat hun verbeterpunt. Niet het onze. We vallen niemand aan.

De score: FRAME

Vijf onderdelen, elk 0 tot 20. Samen 0 tot 100. Hoog is erger. Laag is beter. 0 betekent niet dat we het politiek eens zijn. 0 betekent: dit stuk houdt de eigen regels.

- F — Feiten. Zijn claims checkbaar? Staan cijfers gedekt? Is een mening als mening herkenbaar?
- R — Toon. Wordt er geladen, verhuld, of “sommige zeggen” zonder wie?
- A — Aannames. Staat iets betwistbaar als vanzelfsprekend feit?
- M — Belangen. Welk belang wordt bediend, en welke belangen ontbreken?
- E — Weglaten. Stond dezelfde dag elders een feit dat het beeld kantelt, en ontbreekt dat hier?

Band van het totaal: 0-20 houdt de eigen regels; 21-40 lichte missers; 41-60 patroon van laden of weglaten; 61-80 kernbeeld kantelt; 81-100 eigen regels stelselmatig gemist.

Soort stuk

Een column mag kleur hebben. Een nieuwsbericht niet. Daarom krijgt elk stuk een type: bericht, reportage, duiding, column of statement. Zonder dat type vergelijk je appels met peren.

Twee runs

Zelfde URL, twee keer, zelfde regels. Het totaal mag max 8 punten verschillen. Anders telt de meting niet. Eerste model: Grok. AI is getraind op dezelfde media die we meten. Dat is een beperking, geen geheim. Gevoelige onderwerpen (oorlog, verkiezingen, migratie, religie) krijgen een extra menselijke poort. Geen morele score. Wel: dit feit ontbreekt, dit woord laadt, deze aanname staat niet ter discussie.

Wat we niet doen

We herpubliceren geen artikelen. Alleen bronlink, type, score en korte uitleg. We maken geen eigen krant. We zeggen niet wie gelijk heeft.

Bronnen

- Mediawet 2008, art. 2.1 en 2.34a. wetten.overheid.nl

- NPO, “Het publieke bestel”: grotendeels uit belastinggeld. over.npo.nl
- Code Journalistiek Handelen, 13 november 2025. omroepombudsman.nl
- Programmastatuut NOS, 15 februari 2012. over.nos.nl
- Hart, Albarracín, Eagly e.a. (2009), Psychological Bulletin. Matige voorkeur voor informatie die bij je beeld past.
- Nickerson (1998), confirmation bias.
- Iyengar & Hahn (2009); Stroud (2011); Pew (2014); Reuters Institute (2022): mensen kiezen vaker een bron bij hun kant. Dat is geen bewijs dat iedereen in een filterbubbel zit.

NoBS meet. Het valt niet aan. Geen band met de NOS.